

Spomini iz otročjih let.*)

(Piše L. Černej.)

13. Knjiga s podobami živalij.

Moj dedec so bili sicer priprost kmet, a brali so radi in mnogo. Imeli so lepo zbirko knjig, večjo nego pač marsikateri izšolan človek. Tudi razne časnike so dobivali.

Mene še takrat knjige niso zanimale po vsebini, ker še nisem znal brati. Sodil sem jih torej le po zvonajsti: bolj ko so bile pisane in barvane platnice, lepše so se mi zdele. No, in še nekaj je bilo odločilno: če je bila v knjigi kaka podobica ali ne. Knjiga brez vsake podobe zdela se mi je grozno pusta. To pa še tudi pozneje, ko sem že znal zbirati črke v besede in te v stavke.

Lahko torej umete, da se mi je zdela izmed vse knjižnice najimenoitnejša in najbolj dragocena neka velika knjiga, v kateri so bile naslikane razne živali. Tudi rastline so bile na zadnjih listih, a te me niso nikakor mikale. To je pač vzrok, da sem še v tem naslovu omenil le živali.

Kadar so bili dedec izredno dobre volje in mi hoteli napraviti posebno veselje, posadili so me k sebi na klop, vzeli omenjeno knjigo ter mi razkazovali razne podobe. Povedali so mi tudi, kje in kako živé dotične živali. Mojih vprašanj ni bilo konca in dedec so se kmalu naveličali ter zaprli knjigo, češ, bodeva pa še drugokrat gledala naprej. Ta „drugokrat“ pa ni hotel kmalu priti. Dedec so se vedno izgovarjali, da nimajo časa. Meni pa niso zaupali knjige v roke. Prav so imeli!

Nekega dne ni bilo dedca doma. Babica so mi dejali v sobi na klop nekoliko jabolk in šli kuhat. Nehoté sem se ozrl po knjigah na polici. Tedaj so se me polotile nepopisljive želje po tistih podobah. Ej, sem si mislil, dedca ni doma, babica pa so zamaknjeni v peč, zakaj bi ne pokukal nekoliko v prekrasno knjigo, saj je ne bom raztrgal!

Privlekel sem tiho težek orehov stol in zlezal nanj. Bil sem še vendar premajhen: le s prstom sem dosegel velike platnice. Potiskal sem jih s trudom naprej. Zdajci pa so se usule vse knjige, ki so bile naložene na spodnjih, meni po glavi, da sem zdrknil s stola in ležal v hipu ž njimi na tleh. Hitro sem se pobral. Po nesreči so se bile strle platnice ravno iste knjige s podobami. Nič si nisem premišljeval: pustil sem vse, kakor je ležalo, in jo popihal tiho, brez slovesa domov. Še jabolk nisem utegnil pobrati.

Od tega dne dolgo nisem šel k dedcu. Nekoč pa so me pričakali babica, ko sem gnal s paše. Vprašali so me, zakaj nič več ne pridem, in mi natlačili polne žepe jabolk. Popoldne sem že lezel zopet tjakaj. Skrivaj sem se ozrl po knjigah in videl, da so vse zopet na starem mestu. A dolgo se nisem mudil v sobi, da bi se kdo ne spomnil, kar sem storil. In še dolgo potem sem se ogibal nesrečne knjige.

*) Nadaljujejo se spisi istega naslova v letniku 1897.

Ko so jo vzeli nekega dne dedec zopet s police, so nekaj nevoljno zamrmrali, a rekli niso nič. Dobro, da me niso natančneje pogledali, ves rdeč sem bil. — Odslej sva zopet večkrat pregledovala omenjeno knjigo. Sam pa je nisem nikdar več jemal s police.

Minulo je mnogo let. Dedec in babica že davno počivata v grobu, Bog jima daj večni mir! — Razven mnogo knjig, katere še le zdaj prav čislam, sem dobil tudi tisto veliko, s podobami živalij. Le malokdaj jo vzamem v roke. Za-se je ne pregledujem, a otrokom jo rad pokažem. — Kadar pa vidim nje prelomljene platnice, spomnim se vsikdar, kako je takrat ropotalo po meni in kake strahе sem imel!

N o č.

Sanjavo zró na oglih luči
V polnočni tihi mrak;
V temo postranskih ulic redko
Zgubi se moten trak.

Le tu in tam, kot da plamteče
Duhov skrivnostnih zró oči,
Samotno, zapuščeno okno
Slabo osvitljeno medli.

Vse tiho ... Mrtvo vse, kot v grobu,
Kjer človek v večnost je zaspal;
Aj, zdi se, da razbil ob čeri
Življenja se je val.

A kaj za njim? ... Obup in groza?
Molitev tihega srca?
Strasti naval, pekla rapsodi
Presladek sen? ... Kdo zna?!

Kdo zna? ... Na oglih luči
Sanjavo zró v polnočni mrak,
Od temnih sten kot jek bolesten
Popotnikov doni korak ...

Rado Kosár.

Iz zaklada naših pregovorov.

2. Če ne teče, pa kaplje.

Pri tekočinah se je treba ozirati na dvoje: kako pritekajo in kako odtekajo. Kadar se nabira dobra in koristna tekočina, bi radi videli, da teče, kapanje se nam zdi prepočasno; vendar se tolažimo s tem, da je boljše nekaj nego nič, in pa, čeravno se posoda polni le polagoma, da se le napolni. Pregovor pa to obrača na vsako pridobitev. Preštevaje svoje male a pogostne dobičke se veseli mali trgovec: „Če ne teče, pa kaplje“; če ne obogatim takoj, obogatim polagoma. Berači, ki pobirajo miloščino po vinarjih, se tolažijo: „Če ne teče, pa kaplje.“ Sploh vsi, ki morajo dlje časa po malem nabirati pri-spevke za dobrodelne namene, si delajo pogum z našim pregovorom: „Če ne teče, pa